

С.М. Лепшина, Е.В. Тищенко, М.А. Миндрул,
Н.В. Обухова, С.В. Дерюга

Донецкий национальный медицинский университет
имени Максима Горького

Использование веб-платформы Moodle для дистанционного обучения на кафедре фтизиатрии и пульмонологии ДонНМУ

На кафедре фтизиатрии и пульмонологии ДонНМУ имени Максима Горького с 2008 г. функционирует центр дистанционного обучения, ресурсы которого используют для самостоятельной подготовки студентов, интернов и врачей. Основой системы управления обучением является веб-платформа Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Moodle написана на языке программирования PHP, ее можно выполнять на компьютерах с разными операционными системами (Windows, Linux и др.). Moodle является веб-приложением, расположенным на сервере, доступ к нему осуществляется через браузер (Internet Explorer, Mozilla FireFox, Opera и т. д.). Опыт использования данной платформы в течение 6 лет (2008—2014 гг.) показал, что она позволяет существенно улучшить организацию учебного процесса и качество подготовки обучающихся.

Ключевые слова

Веб-платформа, Moodle, дистанционное обучение, фтизиатрия.

В современных условиях происходит лавинообразный рост объема знаний, которые постоянно пополняются и обновляются. Возникает объективная необходимость в развитии и совершенствовании методов передачи знаний, обеспечивающих непрерывное обучение большого количества людей в течение всей жизни. Новые информационные технологии дали толчок развитию методам дистанционного обучения (ДО) [1].

В Украине дистанционное образование начало развиваться относительно недавно. В 2000 г. Министерство образования и науки утвердило «Концепцію розвитку дистанційної освіти в Україні». В настоящее время в стране существуют около 30 центров ДО [2, 4].

В ДонНМУ первый центр ДО организован на кафедре фтизиатрии и пульмонологии. Опыт сотрудников кафедры по проведению тренингов по туберкулезу показал, что следующим этапом по подготовке специалистов должна быть система непрерывного их обучения без отрыва от производства. Идея создания системы подготовки и переподготовки медицинских специалистов

по вопросам туберкулеза с использованием современных инновационно-информационных технологий была реализована в 2008 г. [6].

Центр ДО стал хорошим инструментом для организации самостоятельной подготовки не только врачей, но и студентов четвертого курса и интернов.

Всего на кафедре за 6 лет (2008—2014 г.) обучено 5000 студентов 4-го курса, 47 интернов-фтизиатров, 42 врача первичной специализации «Фтизиатрия» и 180 врачей ПАЦ.

Оценка работы системы ДО кафедры проводится регулярно. Анализ результатов обучения показал, что использование современных информационных и образовательных технологий позволило значительно улучшить, во-первых, организацию учебного процесса, во-вторых, качество подготовки обучающихся [5—9].

Ежегодно сотрудники кафедры проводят анкетирование лиц, прошедших обучение с использованием системы ДО. По результатам анкетирования отмечено, что данная форма внеаудиторной подготовки востребована и позволяет существенно сократить время на освоение материала [3, 7].

Наиболее удобной платформой для реализации ДО, на наш взгляд, оказалась Moodle (рисунок).

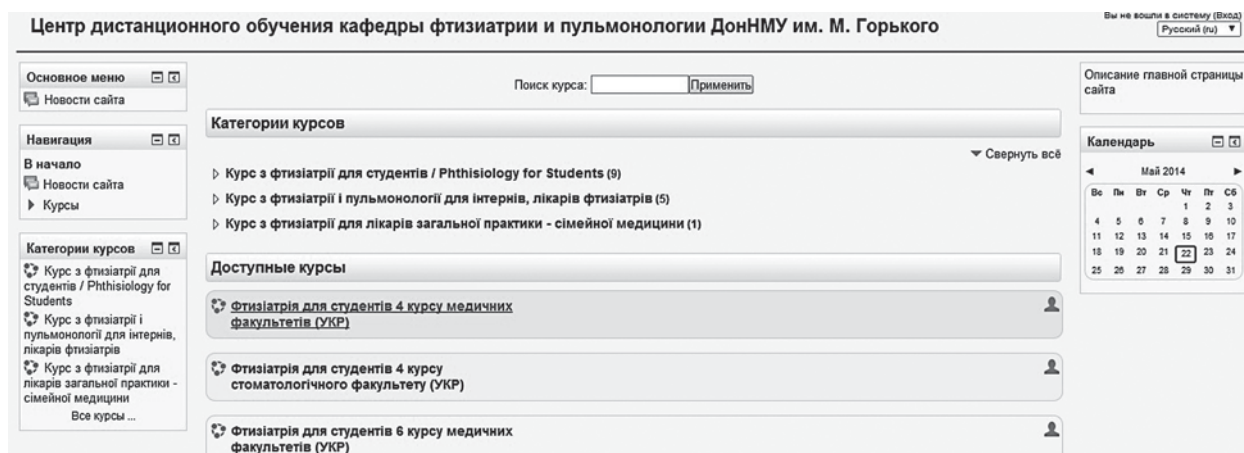

Рисунок. Інтерфейс Moodle

Moodle являється аббревіатурою словосочетання Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment (модульна об'єктно-орієнтована динамічна середовище навчання) і представляє собою автоматизовану систему управління навчанням, засновану на комп'ютерних і інтернет-технологіях. Перша версія Moodle 1.0 була розроблена викладачем університету Парт (Австралія) Мартином Доу-гіамасом і введена в експлуатацію в серпні 2002 г. Ізначально система Moodle була орієнтована на університетське навчання.

Система переведена на декілька десятків мов, працює в більшості країн світу і вважається найпопулярнішою для навчання. Moodle можна використовувати для навчання в школі, університеті, для підтримки очного, заочного і дистанційного навчання. Moodle написана на мові програмування PHP, і її можна виконувати на комп'ютерах з операційною системою Windows, Linux і др. Програмне забезпечення розроблено з урахуванням педагогічних принципів. Офіційний сайт системи – <http://moodle.org/>.

Moodle, як і будь-яка інша система управління навчанням, є веб-додатком, розміщеним на сервері, і доступ до нього здійснюється через браузер (Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera і т. д.). Сервер зазвичай розташований в будівлі університету або факультету, але він може знаходитися в будь-якому іншому місці, в т. ч. в іноземній хостинг-компанії. Такий підхід відкриває широкі можливості не тільки для дистанційного навчання, але і для дистанційного адміністрування самої системи. Далеке адміністрування, в т. ч. колективне, дозволяє значно скоротити терміни підготовки викладачами нових курсів і вдосконалення вже існуючих. Moodle дає викладачу можливість створити веб-сайт курсу і керувати доступом до нього таким чином, щоб тільки

записавшись на курс студенти мали можливість переглядати його. Крім контролю доступу, система відрізняється простотою, зручністю використання, функціональними можливостями і надає широкий набір інструментів, які роблять навчальний курс більш ефективним. В ній використовуються такі елементи навчання, як електронні лекції з технікою «зворотного зв'язку», завдання в тестовій формі 10 типів + додаткові типи, традиційні завдання 4 типів, засоби зворотного зв'язку (чат, форум), інструменти спільної роботи – WIKI, глосарії, прості веб-сторінки.

Веб-ресурси навчальної програми містять інформацію в текстовій, графічній, аудіо- і відеоформатах. Їх створюють, накопичують, зберігають і передають у форматах, що відповідають стандартам збереження і обміну навчальними об'єктами. Вимоги до структури і формату навчальних курсів і управління ними формуються на основі міжнародних стандартів дистанційних курсів, сформульованих в SCORM (Sharable Courseware Object Reference Model).

Основними вимогами, пред'являються до слухачів для проходження курсу на платформі Moodle, є вміння користуватися комп'ютером і сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями на рівні, який робить виконання всіх необхідних елементів навчання по дистанційній формі, а також наявність доступу в інтернет і веб-сервіси, що забезпечують участь в навчальному процесі в синхронному і асинхронному режимах. Кожен слухач має доступ тільки до тих веб-ресурсів навчальної програми за спеціальністю і за дисципліною, на яких він зареєстрований. Логін і пароль доступу всі користувачі середовища дистанційного навчання отримують у адміністратора курсу.

Таким образом, Moodle является удобной системой управления обучением. Ее использование способствует постоянному повышению

качества не только организации учебного процесса, но и подготовки обучающихся по фтизиатрии.

Список литературы

1. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle: Уч. пос.: 2-е изд., испр. и доп.— Харьков: ХНАГХ, 2009.— 292 с.
2. Застосування дистанційних освітніх технологій в медицині: навчально-методичний посібник для викладачів ВНЗ / За ред. С.М. Лепшиної.— Донецьк: Ноулідж (донецьке відділення), 2013.— 194 с.
3. Ивнев Б.Б., Лепшина С.М., Миндрул М.А. и др. Анкетирование студентов как критерий оценки качества организации учебного процесса на кафедре фтизиатрии и пульмонологии ДонНМУ им. М. Горького // Сборник тезисов II конгресса национальной ассоциации фтизиатров.— 2013.— С. 284—285.
4. Казаков В.Н., Климовицкий В.Г., Владимирский А.В. Дистанционное обучение в медицине.— Донецк: Норд-Пресс, 2005.— 79 с.
5. Лепшина С.М., Обухова Н.В., Тищенко Е.В. и др. Организация учебного процесса на кафедре фтизиатрии и пульмонологии Донецкого национального медицинского университета им. М. Горького // Вестн. неотложной и восстановительной мед.— 2013.— Т. 14, № 2.— С. 252—254.
6. Лепшина С.М., Тищенко Е.В., Миндрул М.А. и др. Опыт использования дистанционного обучения на кафедре фтизиатрии и пульмонологии Донецкого национального медицинского университета // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики.— 2013.— № 3 (додаток).— С. 18—19.
7. Лепшина С.М., Тищенко Е.В., Обухова Н.В. и др. Результаты использования дистанционного обучения на кафедре фтизиатрии и пульмонологии ДонНМУ // Укр. журн. телемед. та мед. телематики.— 2011.— Т. 9, № 2.— С. 199—203.
8. Лепшина С.М., Тищенко Е.В., Обухова Н.В. и др. Организация подготовки студентов 4-го курса по фтизиатрии в Донецком национальном медицинском университете
9. Лепшина С.М., Шестопапов Д.Л. Досвід використання системи дистанційного навчання з фтизіатрії // Університетська клініка.— 2008.— Т. 4, № 2.— С. 10—12.

С.М. Лепшина, О.В. Тищенко, М.А. Миндрул, Н.В. Обухова, С.В. Дерюга
Донецкий национальный медицинский университет имени Максима Горького

Використання веб-платформи Moodle для дистанційного навчання на кафедрі фтизіатрії і пульмонології ДонНМУ

На кафедрі фтизіатрії і пульмонології ДонНМУ імені Максима Горького з 2008 р. функціонує центр дистанційного навчання, ресурси якого використовують для самостійної підготовки студентів, інтернів, лікарів. Основою системи управління навчанням є веб-платформа Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Moodle написана мовою програмування PHP, її можна виконувати на комп'ютерах із різними операційними системами (Windows, Linux та ін.). Moodle є веб-додатком, розташованим на сервері, доступ до нього здійснюється через браузер (Internet Explorer, Mozilla FireFox, Opera та ін.). Досвід використання згаданої платформи протягом 6 років (2008—2014 рр.) свідчить, що вона дає змогу істотно поліпшити організацію навчального процесу і якість підготовки студентів.

Ключові слова: веб-платформа, Moodle, дистанційне навчання, фтизіатрія.

S.M. Lypshina, O.V. Tyshchenko, M.A. Mindrul, N.V. Obukhova, S.V. Deryuga
M. Gorky Donetsk National Medical University, Donetsk, Ukraine

Use of web-platform Moodle for distance learning at the department of phthiology and pulmonology of DonNMU

A center of distance learning that provide resources for self-studying of students, interns and doctors exists at the Department of Phthiology and Pulmonology DonNMU named after M. Gorky from 2008. The basis of a learning management system is web-platform Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Moodle is written in PHP, can run on computers with different operating systems (Windows, Linux, etc.). Moodle is a web application located on a server that is available through a browser (Internet Explorer, Mozilla FireFox, Opera, etc.). Experience of using this platform for 6 years (2008—2014) shows that it can significantly improve the organization of the educational process and the quality of students preparation.

Key words: web-platform, Moodle, distance learning, phthiology.

Контактна інформація:

Лепшина Світлана Михайлівна, к. мед. н., доц., зав. кафедри фтизіатрії і пульмонології
83059, м. Донецьк, просп. Ілліча, 104-А. Тел. (062) 388-39-58. E-mail: ukrtb@mail.ru

Стаття надійшла до редакції 27 червня 2014 р.